

Na FF UK končí KREAS, největší humanitně zaměřený projekt výzvy Excelentní výzkum v rámci OP VVV, financovaný z EFRR/ERDF

Dnešním dnem se na FF UK uzavírá projekt Kreativita a adaptabilita jako předpoklad úspěchu Evropy v propojeném světě (KREAS), jenž byl skrze přiznanou částku téměř 459 mil. Kč největším humanitně zaměřeným projektem výzvy Excelentní výzkum v rámci Operačního programu Výzkum, věda, vzdělávání (OP VVV), financovaným z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR/ERDF). Jeho hlavním cílem bylo zkoumat potenciál evropské společnosti, adekvátně reagovat na současná rizika a přizpůsobit se novým společenským výzvám, jako je globální propojování světa, migrace lidí nebo nové technologie.

KREAS

Kreativita a adaptabilita jako předpoklad
úspěchu Evropy v propojeném světě

Projektu se od roku 2018 účastnilo přes 200 badatelek a badatelů. Hlavní řešitelkou a zároveň vedoucí druhého výzkumného programu (VP2 – *Sociálně-kulturní adaptace*) byla bývalá děkanka a mimořádná profesorka UK doc. Mirjam Friedová, Ph.D. Vedoucími druhých dvou výzkumných programů byli prof. PhDr. Vojtěch Kolman, Ph.D. (VP1 – *Kreativní laboratoř*) a prof. PhDr. Olga Lomová, CSc (VP3 – *Strategické regiony*). Ředitelkou projektu byla Ing. Barbara Poslušná. Na projektu se podílela také řada doktorandek a doktorandů z FF UK.

V rámci projektu KREAS bylo publikováno 923 prací (z toho 432 je evidováno v databázích WoS a Scopus), z nichž mnoho získalo prestižní ocenění. Mezi nimi se nachází edice deníků Karla Teigehe, který byl jednou z nejvýraznějších osobností československé meziválečné avantgardy. Knižní edice obdržela v roce 2022 dvě ocenění v anketách Kniha roku v Lidových novinách a Deníku N. V roce 2023 získala edice nominaci na literární cenu Magnesia Litera za nakladatelský počin. Další vysoce ceněnou publikací byla monografie „Město v bouři: urbanismus a architektura historického centra Prahy 1830-1970“ od doc. Richarda Biegela z Ústavu pro dějiny umění FF UK, který za ni obdržel univerzitní Cenu Bedřicha Hrozného za tvůrčí počin za rok 2022 a hlavní Cenu Miroslava Ivanova za literaturu faktu v roce 2023.

V průběhu let vyšlo díky projektu KREAS 556 článků. Jeden z nich „A prominent spy: Mehdi Ben Barka, Czechoslovak intelligence, and Eastern Bloc Espionage in the Third World during the Cold War“ od dr. Jana Koury z Ústavu světových dějin FF UK nejenže získal ocenění platformy CEFRES za nejlepší článek roku v humanitních vědách, ale také upoutal pozornost ve světovém tisku a objevil se v *The Guardian*, *Le Monde* nebo *Le Figaro*. Ve studii Jan Koura zkoumal nově odtajněné svazky StB, ze kterých zjistil, že vlivný marocký politik a uznávaný bojovník proti kolonialismu Mehdi Ben Barka spolupracoval s československou rozvědkou.

V rámci KREAS bylo zorganizováno 136 konferencí a workshopů a řada výstav, např. na přelomu roku 2021 a 2022 *Ex Oriente lux* v prostorách Klementina Národní knihovny ČR, která vznikla na základě stejnojmenné monografie prof. Olgy Lomové (Katedra sinologie FF UK) a jejího kolektivu u příležitosti 100. výročí úmrtí Rudolfa Dvořáka, prvního profesora orientalistiky na Univerzitě Karlově. Na konci roku 2022 měla veřejnost možnost zhlédnout sbírku sádrových odlitků starověkých uměleckých děl v rámci výstavy *Odlesky helénského slunce*, kterou v Galerii Hybernská 4 představili odborníci z Ústavu pro klasickou

archeologii FF ve spolupráci s Národním památkových ústavem.

Dalším zajímavým výstupem projektu KREAS, na kterém se podílel dr. Josef Šlerka z Ústavu informačních studií a knihovnictví FF UK, bylo vytvoření Media Analytics Tools, série nástrojů, jež umožňuje snadné stažení a analyzování vybraných dat ze sociálních sítí Twitteru a Facebooku. Podobně vznikla webová aplikace Akalex, kterou představila dr. Dominika Kovaříková z Ústavu Českého národního korpusu FF UK. Aplikace slouží jako rozsáhlá databáze pro výzkum slovní zásoby akademické češtiny a jejím cílem je poskytnout uživatelům seznam přibližně tisíce nejpoužívanějších akademických slov, které mohou být užitečné při výuce nebo při psaní akademických textů.

V následujících měsících vám přineseme sérii článků, která řešitele a významné výsledky projektu KREAS představí podrobněji.

Bližší informace o projektu KREAS naleznete také na webových stránkách.